1 : 100 000

LV EE

ŪDENSTŪRISMA KARTE

VEETURISMI KAART

155 KM AR LAIVU / PAADIGA

8 MARŠRUTI / MARSRUUDID

7 DIENAS / PÄEVA

Latvija / Läti

Venta

Vadakste, Šķēde, Ēda

www.upesoga.lv
www.seikleveel.ee

Svarīgi zināt!

• Venta ir laivojama ar visa veida laivām.
• Sākot laivojumu pie Latvijas robežas, kā arī laivojot Vadakstes upi, līdzi jābūt pasei vai ID kartei.
• Ventai ir tā priekšrocība, ka populārākajos maršruta punktos – Nīgrandē, Skrundā un Kuldīgā – nokļūšanu līdz starta un no finiša vietas var plānot ar sabiedrisko transportu.
• Respektējiet privātīpašumu un saudzējiet dabu, atstājiet apmetnes vietas tīras un kārtīgas, atkritumus ņemiet līdzi!
• Ēdiena gatavošanai ieteicams lietot prīmusu. Ja kuriniet ugunskuru, tad tikai tam atvēlētās vietās, un neatstājiet ugunskuru bez uzraudzības.
• Esiet atbildīgi – lietojiet drošības vesti, bērniem līdz 12 gadu vecumam tā ir obligāta!
• Izvairieties no alkohola lietošanas, peldēšanai izvēlieties drošas, peldēšanas prasmei atbilstošas vietas!
• Kad esiet laivā, necelieties kājās – apgāzīsieties! Esiet piesardzīgi, kāpjot laivā un pietuvojoties krastam – tieši tad visbiežāk sanāk iekrist upē!
• Hermētiski iepakotam jābūt vismaz vienam mobilajam tālrunim. Pārliecinieties, vai jums ir laivu iznomātāja tālruņa numurs, ja nepieciešama evakuācija!
• Paaugstināta ūdenslīmeņa apstākļos Šķēdē un Ēdā iepriekšēja airēšanas pieredze obligāta!
• Mazūdens periodā – sausās vasarās pirms plānotā brauciena konsultējieties ar laivu nomas uzņēmumu par ūdenslīmeni Vadakstē, Šķēdē un Ēdā.
• Ventas populārākais laivošanas posms ir no Vadakstes ietekas (A) pie Latvijas–Lietuvas robežas vai no Nīgrandes (B) līdz Skrundai (D). Tālāk līdz Kuldīgai upe nav tik populāra, bet tomēr laivojama, savukārt tālāk par Zlēkām līdz pat Ventspilij upe nav ieteicama laivošanai, jo plašie līkumi, garie taisnie posmi un daudzviet lēnā straume atver Ventas ūdeņus vēju skrējienam. Pludināšanās pa straumi bieži pārvēršas par izmisīgu cīņu ar sānu vēju vai pretvēju.

Populārākie maršruti Ventā
Latvijas – Lietuvas robeža – Skrunda 44 km, 3 dienas
Nīgrande – Skrunda 32 km, 2 dienas
Skrunda – Kuldīga 44 km, 3 dienas
Skrunda – L. Nabes ezers 70 km, 4 dienas
Kuldīga – L. Nabes ezers 26 km, 1–2 dienas

Soovitused ja nõuanded!

• Venta on sõidetav kõiki tüüpi paatide peal;
• Alustades retke Läti piiri juurest, samuti Vadakste jõe peal, peab olema kaasas pass või ID.
• Venta eeliseks on see, et populaarsemate marsruutide algus- ja lõpp-punktidesse – Nīgrandes, Skrundas, Kuldīgas saab minna ka ühistranspordiga.
• Austage eramaad ning säästke loodust, jätke puhkealad puhtaks ning korrastatuks, võtke prügi endaga kaasa!
• Söögi valmistamiseks on soovitatav kasutada priimust. Juhul kui otsustate teha lõket, siis tehke seda vaid selleks ettenähtud lõkkekohtades ning ärge jätke lõket mitte kunagi järelevalveta.
• Olge vastutustundlikud – kasutage päästeveste, lastele kuni 12 aasta vanuseni on päästevestid kohustuslikud!
• Vältige alkoholi kasutamist, valige ujumiseks turvaline ja oma ujumisoskusele vastav koht!
• Ärge tõuske paadis olles püsti – kukute ümber! Olge paati astudes ning kaldale ronides ettevaatlik – just siis kukutakse kõige sagedamini vette!
• Kaasas peaks olema vähemasti üks hermeetiliselt suletud mobiiltelefon. Veenduge, et teil on olemas paadi rendileandja number, seda juhuks kui osutub vajalikuks evakueeruda!
• Kõrgvee ajal on Škede ja Eda peal eelnev kogemus nõutud!
• Madalvee ajal – kuivadel suvedel konsulteerige enne retke planeerimist Vadakste, Šķēde ja Ēda veetaseme osas paadirendi asutustega.
• Venta populaarseim marsruut on Vadakste suudmest (A) Läti – Leedu piiril või Nīgrandest (B) kuni Skrundani (D). Edasi kuni Kuldīgani ei ole jõgi nii populaarne, kuid siiski sõidetav, sealt edasi Zlekamist kuni Ventspilsini välja ei ole jõgi paadiretkeks soovitatav, laiad käänakud, pikad sirged lõigud ning sage aeglane vool muudavad jõe tuultele avatuks. Kulgemine mööda vett lõppeb tihtipeale võitlusega külg- ja vastutuulega.

Populaarsemad marsruudid
Läti – Leedu piir – Skrunda 44 km, 3 päeva
Nīgrande – Skrunda 32 km, 2 päeva
Skrunda – Kuldīga 44 km, 3 päeva
Skrunda – L. Nabe järv 70 km, 4 päeva
Kuldīga – L. Nabe järv 26 km, 1–2 päeva

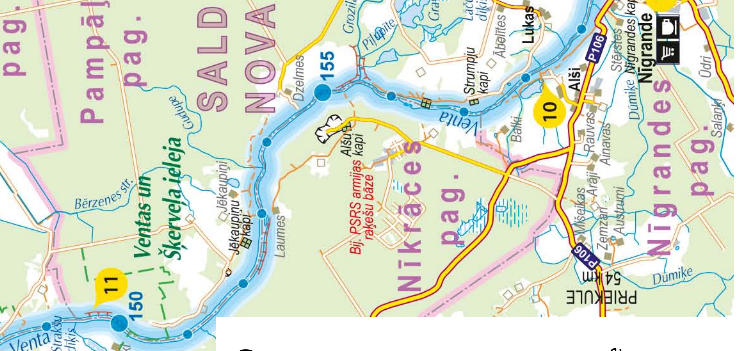

A ***Vadakstes ieteka Ventā (LV/LT robeža)***
EE / Vadakste suue (Läti – Leedu piir)

1 ***Griezes luterāņu baznīca*** 10 m
Baznīca celta pie pašas Lietuvas robežas, kur Vadakste ietek Ventā. Baznīcā 1888. gadā kristīts ievērojamais latviešu tēlnieks Kārlis Zāle. 2003. gadā sākās jauns posms baznīcas vēsturē – tā tiek sakopta un Griezes baznīca soli pa solim atdzimst.

EE / Grieze luterikirik
Kirik ehitati päris Leedu piiri peale, kohta kus Vadakste suubub Ventasse. Kirikus ristiti 1888. aastal tuntud Läti skulptor Kārlis Zāle. 2003.aastal algas uus etapp kiriku ajaloos – kirik tehti korda ning Grieze kirik ärkas taas ellu.

2 ***Atpūtas vieta pie Griezes baznīcas*** 10 m
+371 22009892, 22316012
EE / Puhkeala Grieze kiriku juures

3 ***LOSE*** 2,15 km
+371 26436947, 63842501

4 ***IEVAS*** 695 m
+371 29412804, 29341073, www.laivasventa.lv

5 ***Loša ieteka*** 5 m
EE / Losis juurdevool

6 ***Loša atsegums*** 100 m
Loša kreisajā krastā, ap 200 m augšpus ietekas Ventā. Atsegumā atsedzas smiltis, māli, kaļķakmens. Jūras organismu – gliemeņu, amonītu, gliemežu – pārakmeņojumi. Kaļķakmenī pārskalotas koku atliekas.
EE / Losis paljand
Losis vasakul kaldal umbes 200 m Ventasse suubumisest ülesvoolu. Paljandil on näha liivakivi, savi ja lubjakivi. Mereloomade – karpide, molluskite, tigude – kivistised. Lubjakiviga kaetud puude jäänused.

7 ***Atpūtas vieta pie tilta*** 20 m
EE / Puhkeala silla juures

B ***Nīgrande***

8 ***Nīgrandes muižas klēts*** 700 m
+371 26374617
Nīgrandes muižas klētī izveidota Nīgrandes novadpētniecības materiālu krātuve. Ekspozīcijā īpaša vieta ierādīta rakstniekam Jēkabam Janševskim, ir iekārtota ekspozīcija, kas iepazīstina ar tradicionālo muižas sadzīvi un iekārtojumu, atsevišķa ekspozīcija veltīta arī padomju laikiem. Nīgrandes muižas klētī apskatāma arī Nīgrandes pusē atrasta mamuta ilkņa mulāža.
EE / Nīgrande mõisaait. Nīgrande mõisaaita on rajatud Nīgrande kohalike ajaloomälestiste hoidla. Näitusel on eriline koht antud kirjaniku Jekabs Janševskise ja tema naise töödele, näitus tutvustab traditsioonilist mõisaelu ning mõisa sisustust, eraldi on pühendatud nõitus ka Nõukogude ajale. Nīgrande mõisaaidas saab näha ka Nīgrande kandist leitud mammuti aja väljakaeveid.

9 ***Nīgrandes luterāņu baznīca*** 10 m
+371 26460126
Pirmā baznīca celta 17. gs. 60. gados un saukusies par Pīlesmiesta baznīcu. Par Pīlesmiestu 1553. gadā nosaukts kādreizējais Nīnives ciems. Domājams, ka šāds nosaukums radies no toreizējā Nīgrandes apkaimes zemes lēņa īpašnieka Johana (vai Jāņa) Pīles vārda. Miests izveidojies par pilsētiņu, kas 1658. gadā ieguva pilsētas tiesības. Tomēr ar laiku tā panīka un 1754. gadā pievienota Nīgrandes muižai. 1775. gadā Pīlesmiesta koka baznīcas vietā celta mūra baznīca, kas saglabājusies līdz mūsdienām. Lidzekļus tās celtniecībai deva Nīgrandes muižas toreizējā īpašniece Katrīna Helēna fon Reke. Baznīca kapitāli remontēta 1883. un 1975. gadā.
EE / Nīgrande luterikirik
Esimene kirik ehitati 17. saj. 60-ndatel ning kirikut kutsuti Linna kirikuks. 1775. ehitati Pīlesmiests puukiriku asemele kivikirik, mis on säilinud kuni tänaseni. Vahendid hoone ehitamiseks eraldas mõisa tolleaegne omanik Katerine Helen von Recke. Kirikus tehti kapitaalremont 1883. ja 1975. aastal.

10 ***Alšu kaļķu ceplis*** 70 m
Alšu kaļķu ceplis ir iespaidīgs tehnikas vēstures piemineklis (celts 1906.–1908. g.), kura skursteņi viegli pamanāmi no upes. Kaļķakmens ieguve Nīgrandē aizsākta jau 16. gs. Taču ar laiku kaļķakmens ieguve apsīka, tā atsākās tikai 19. gs. beigās. 1906. gadā Alšos uzcelta pirmā kaļķakmens apdedzināšanas šahtveida krāsns, bet līdz 1908. gadam bijusi gatava arī otra. Ceplis necieta Otrajā pasaules karā, un pēc kara tas darbību turpināja līdz pat 20. gs. 90. gadiem. Pašlaik tas atrodas sliktā stāvoklī, un atrašanās tā teritorijā ir bīstama dzīvībai. Nekādā gadījumā nekāpiet tā skursteņos!
EE / Alši lubjapõletusahi
Alši lubjapõletusahi on muljetavaldav tehnikaajaloo mälestusmärk (ehitatud 1906.–1908. a.), mille korstnad on jõe pealt hästi näha. Lubjakivi kaevandamist alustati Nīgrandes juba 16. sajandil, aja möödudes selle kaevandamine peatati, mis aga 19. saj. lõpus taastati. 1906. aastal alustas tööd esimene Alši lubjapõletusahi, 1908. aastaks oli valmis ka juba teine. Ahi jäi teisest maailmasõjast mõjutamata ning jätkas tööd kuni 20. saj. 90.-ndateni. Hetkel on ahi halvas olukorras ning asumine selle territooriumil on ohtlik. Mitte mingil juhul ärge üritage korstna otsa ronida!

11 ***Plieņu atsegums***
Apakškarbona smilšakmens (līdz 6,5 m augsts) un mālu atsegums.
EE / Plieņi paljand
Karboniajastu liivakivi- (kuni 6,5 m kõrge) ja savipaljand.

12 ***SUDMAĻI*** 30 m
+371 26433706

Vadakstes ieteicamais maršruts ir no Ezeres līdz ietekai Ventā 13 km garumā, kas laivojams paaugstinātā ūdenslīmenī pavasaros un rudeņos. Vasaras mazūdenī tecējums vietām ir pamatīgi aizaudzis un upe sadalās daudzās mazās tērcēs. Labs straumes ātrums visā laivojuma garumā. Ainavas vislabāk var novērtēt pavasarī, kad krasta krūmiem nav lapu un ir redzama Vadakstes ieleja.

Vadakste peal on soovitatav sõita Ezerest kuni jõe suubumiseni Ventasse, 13 km pikkune lõik on sõidetav kõrgvee ajal kevadel ja sügisel. Suvel madalvee ajal on jõevool kohati rohtu kasvanud ning jõgi jaguneb mitmeks väiksemaks kraavikeseks. Kiire vool kogu lõigu pikkuses. Loodusvaated on kõige maalilisemad kevadel, kui kallastel olevad põõsad ei ole veel lehtes ning jõe pealt paistab Vadakste org.

Laivu noma
Teenusepakkujad

C Kanoe / Kanuu
K Kajaks / Süst
S Jūras kajaks / Meresüst
I Piepūšamā laiva / Kummipaat
SUP Airdēlis / Aerusur
R Pontonu plosts / Ujuvparv
SOT SOT-kajaks / SOT-süst

Abavas brīvdienas C K
+ 371 26825352, www.laivo.lv

Abavas laivas C K SUP R
+371 29286489, www.abavaslaivas.lv

Campo C K S I
+371 29404049, www.laivas.lv

Jenču laivas C R
+371 20607509, www.jenculaivas.lv

Jūras laivas C K S SOT
+371 29464901, 29283765, www.juraslaivas.lv

Kanoecentrs C K S SUP
+371 26116933, www.kanoecentrs.lv

Kurzemes laivas C
+371 29985244, www.kurzemeslaivas.lv

Laivasventa.lv C K
+371 29412804, www.laivasventa.lv

Lapsas C
+371 29135682, www.laivubaze.lv

Mučas C K SOT I R
+371 26132961, www.laivunoma.com

Niknās Laivas K
+371 26377055, www.niknaslaivas.lv

Sofijas Laivas C K
+371 29339677, www.sofijaslaivas.lv

Rafting C K I
+371 29524115, www.rafting.lv

Ventas C I
+371 29106069, www.ventas.lv

Ventmalas C
+371 29633991, www.ventmalas.lv

MARŠRUTI UN PIEEJAS PUNKTI UPEI / VEETURISMI MARSRUUDID JA JÕELE JUURDEPÄÄS

Lielais Nabes ezers / Suur Nabe järv — 19 km — Riežupe — 6 — Kuldīga — 12 — Novadnieki — 32 km — Skrunda — 17 km — Šķērvelis — 15 km — Nīgrande — 12 — Vadakste

LV Venta ir ceturtā garākā Latvijas upe. Tā iztek no Venes ezera Žemaitijas augstienē Lietuvā, upes kopējais garums ir 346 km, kritums 166 m, Latvijā attiecīgi 173 km un 40 m.
Augštecē no Lietuvas robežas līdz Alšiem Venta tek pa plašu senleju – Vadakstes līdzenumu, tālāk pa šauru senleju – starp Rietumkursas un Austrumkursas augstienēm.
Pēc Vadakstes ietekas (A) Venta 3 km kļūst par Latvijas–Lietuvas robežupi. Ap 30 m plata, sekla straume ar labu kritumu, vietām vasarās noaugusi ar doņiem, vietām koku apaugušiem skaistiem krastiem. Upē parādās pirmās saliņas, turpmāk to skaits pieaug. Abos krastos valda attīstīta lauksaimniecība, gar upi biežas krūmu audzes.
600 m aiz Loša ietekas ir labā krasta pieteka Zaņa, un pēc nepilniem 2 km ir klāt Nīgrande (B), te sākas Ventas jaukākais posms. Nākamie 13,2 km līdz Letīžas ietekai ir mazu saliņu, sēkļu un straujtecīšu virkne. Aiz Šķērveļa ietekas (C) Venta vēl aizvien plūst diezgan strauji, krastos parādās skaisti meži. Aiz plaša labā līkuma Venta iegraužas ap 13 m augstā dolomītu atsegumā. Tās ir Gobdziņu klintis. Upē šeit ir straujtece, vieta ir skaista, un noteikti ir vērts piestāt un uzkāpt klintīs, lai pavērotu ainavu.
Aiz Gobdziņu klintīm mežs no upes atkāpjas, tā met pāris lielu loku, līdz laivotāji ierauga Lēnu katoļu baznīcas torņus. Tepat baznīckalna pakājē ir labs laivojuma finiša punkts. Turpmākos 8,8 km līdz Skrundai Venta plūst pa apkoptiem laukiem. Ne ar ko īpašu upe neizceļas, šeit viss ir atkarīgs no jūsu ceļabiedriem un motivācijas nokļūt līdz Skrundai (D).
Raksturojot turpmākos 43,8 km līdz Ventas rumbai Kuldīgā (F), kā orientieri jāmin Ventas mazās pietekas. Pēc 14,6 km aiz Skrundas ir labā krasta pietekas Ponakstes ieteka, pēc 600 m tai no kreisā krasta seko Ēnava, 10 km tālāk ir Lējējupes ieteka, bet vēl 4,6 km tālāk ir labā krasta pietekas Ēdas ieteka. Venta šeit ir vienkārši plata, sekla un lēna upe. Novadniekos (L) ir finiša vieta Šķēdes un Ēdas laivojumam. Par Kuldīgas tuvošanos liecina augsts radiotornis un apkārt tam satupušu mazdārziņu kolonija Ventas kreisajā krastā. Tad nāk Kuldīgas apvedceļa tilts un 2 km aiz tā ir Ventas rumba (F). Te noteikti vajag piestāt un pilnībā izbaudīt platā ūdenskrituma jaukumus, un izstaigāt Kuldīgu. Jāatceras, ka rumba nav laivojama. Laivu var ērti apnest gar abām ūdenskrituma pusēm. Starp Rumbu un Seno ķieģeļu tiltu ir straujtece, kuras plūdumā nezināmu iemeslu dēļ ir iemesti vairāki lieli betona bluķi ar asām malām. Sargiet laivas!
Aiz tilta sākas straujš un līkumots posms, upe atdzīvojas. Daudzas salas un saliņas virknējas 2 km garā un straujā posmā. Posma galā ir straujš līkums pa labi, kreisajā krastā slejas ap 15 m augsta krasta krauja – Melnā Kolka. Pēc 3,2 km ir klāt Ventas labā krasta pietekas Riežupes ieteka (G) – laba finiša vieta. Maršrutus iespējams pagarināt, laivojot tālāk līdz Nabes ezeram (21 km) (H) vai Zlēku tiltam (26,4 km). Šajā posmā labs orientieris ir pēc 12,3 km esošā Abavas ieteka.

EE Venta on pikkuselt neljas jõgi Lätis. Jõgi saab alguse Vene järvest Žemaitijas kõrgendikult Leedus ning jõe kogupikkus on 346 km, langus 166m, sellest Läti lõik vastavalt 173 km ja 40 m.
Ülemvoolul Leedu piirist kuni Alšini voolab Venta mööda laia jõelooget – läbi Vadakse tasandiku, edasi voolab jõgi mööda oma kitsast sängi - läbi Rietumkursa ja Austrumkursa kõrgendiku.
3 km peale Vadakste suubumist (A) Ventasse muutub jõgi Läti – Leedu piirijõeks. Umbes 30 m lai, madala vooluga ja tugeva langusega, suvel kohati rohtu kasvanud, kohati kaetud suurte kõrgete puudega. Jõele ilmuvad esimesed saarekesed, edasi nende arvukus kasvab. Mõlemal kaldal on näha talupidamisi, jõe kaldaid katab võsa.
600 m Losi suudmest allavoolu voolab jõe paremasse kaldasse Zaņa, sellest 2 km edasi jääb juba (B), siit algab Venta lõbusaim lõik. Järgmised 13,2 km kuni suudmeni on väikeste saarekeste, madalike ning kärevoolu virvarr. Peale Šķerveļa jõkke voolamist (C) on Venta endiselt võrdlemisi kitsas ning kallastele ilmuvad ilusad metsad. Peale laia käänakut kõrgub parema kalda kohalu 13 m kõrgune dolomiidist paljand. See on Gobdzinu kalju. Jõgi on siin kärestikuline, koht on ilus ning siin tasub kindlasti kaldale astuda ning kaljuseina otsa ronida, et nautida kaunist vaadet.
Peale Gobdzinu kaljut tõmbub mets jõest eemale, kalda ääres on vaid üksikud suured puud, peale mida on jõe pealt näha Lēnu katoliku kiriku torne. Siinsamas kirikumäe jalamil on hea koht retke lõpetamiseks. Järgmised 8,8 km kuni Skrundani voolab Venta mööda haritud põllumaasid. Millegi erilisega jõgi ei üllata, siin sõltub kõik teie reisikaaslastest ning motivatsioonist jõuda Skrundani (L) – üks võimalikke paadiretke lõpp-punkte.
Kirjeldades järgnevat 43,8 km kuni Venta koseni Kuldīgas (F) peab orientiirina ära nimetama Venta väiksemad lisajõed. Peale 14,6 km peale Skrundat voolab jõe paremasse kaldasse Ponakste, peale 600m järgneb sellele jõe vasakusse kaldasse suubuv Ēnava, 10 km sellest edasi jääb Lējējupe juurdevool, kuid sellest 4,6 km veel edasi voolab paremasse kaldasse Eda. Venta on siin lihtsalt lai, madal ja aeglane jõgi. Novadnieki on Šķēde ja Ēda sõuderetke lõpp-punkt. Kuldīga lähedusest annab märku kõrge raadiotorn ning selle ümbruses olev väikeaedade koloonia Venta vasakul kaldal. Peale seda on Kuldīga ümbersõidu tee sild ja 2 km peale seda Venta kosk (F). Siin tasub kindlasti kinni pidada ning nautida laia kose ilu ning jalutada läbi Kuldīga. Pidage meeles, et Rumba kosk ei ole paadiga sõidetav. Paadi saab mugavalt ümber viia emmalt-kummalt jõe kaldalt. Rumba ja vana telliskivi silla vahele jääb kāreala, kuhu on teadmata põhjusel visatud mitu teravate servadega betoonplokki. Hoidke oma paate!
Peale silda algab kiire ja käänuline ala, jõgi elavneb. Saarte ja saarekeste rohke 2 km pikkune kiire lõik. Lõigu lõpus on järsk käänak paremale, vasaku kada kohal kõrgub umbes 15 kõrge kalju – Melnā Kolka. Juhul kui te ei ole paadi juhtimisel ettevaatlik ning sõidate otse vastu voolu, on värskendav suplus garanteeritud. Peale 3,2 km voolab Venta paremasse kaldasse Riežupe (G) – see on hea koht finišiks. Marsruuti on võimalik pikendada sõudes edasi kuni Nabe järveni (21 km) (H) või Zlēku silani (26,4 km). Antud lõigul on heaks orientiiriks 12,3 km juurde jääv Abava juurdevool.

Šķēde un Ēda ir jaunums Kurzemes ūdenstūrisma maršrutos. Tās kopā veido 21 km ar maršruta sākumu pie Šķēdes dzirnavām J un finišu Ventā, Novadniekos E. Tās ir grūtas upes. Airētājam krietni jāpastrādā ar airi. Posmā līdz Vārmes ietekai ir nemitīgi līkumi, akmeņi un straujteces. Augstā ūdenslīmenī praktiski nepārtrauktas piespiedes, dažās straujtecēs veidojas krāču vilnīši – tas patīks aktīvās airēšanas un ekstrēmu piedzīvojumu kārajiem. Vasaras laivotājs zemā līmenī dabūs pasvīst, laivu grozot līkumos un seklākajās vietās meklējot dziļāku gultni. Uz Šķēdes upes maršrutā ir trīs tilti, pie kuriem var ērti piebraukt un sākt laivojumu un kas ļauj maršrutu saīsināt attiecīgi par 3,2 km K, 4,5 km L vai 6 km M.

EE / **Šķēde ja Ēda** on uus marsruuti Kurzeme veeturismi marsruutide seas. Marsruudi kogupikkus on 21 km, marsruut algab Šķēde veski J juurest ning lõppeb Ventas, Novadniekis E. See on keeruline jõgi. Aerutajad peavad aerudega kõvasti tööd tegema. Lõigul kuni Vārme ühinemiseni on meeletud käänakud, kivid ja kärealad. Kõrgvee ajal praktiliselt katkematu surve ning kärealadel moodustuvad kärestikulained – see meeldib aktiivspordi nautijatele ning ekstreemsportlastele. Suvisel ajal, kui veetase on madal, saavad aerutajad higistada, et läbida käänakuid ja leida sügavamaid kohti, kust paat läbi tüürida. Šķēde jõe marsruudile jääb 3 silda, mis on autoga hästi ligipääsetavad ja mis sobivad hästi retke alustamiseks vastavalt soovite sõita kas 3,2 km K, 4,5 km L või 6 km M.

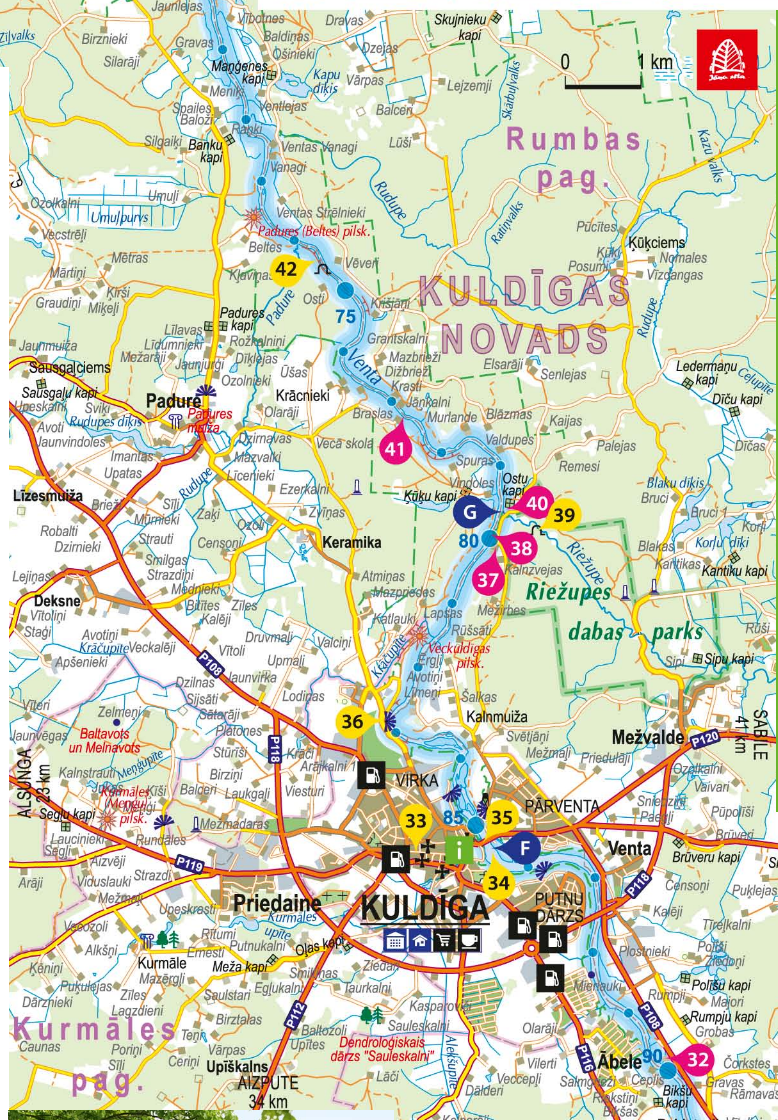

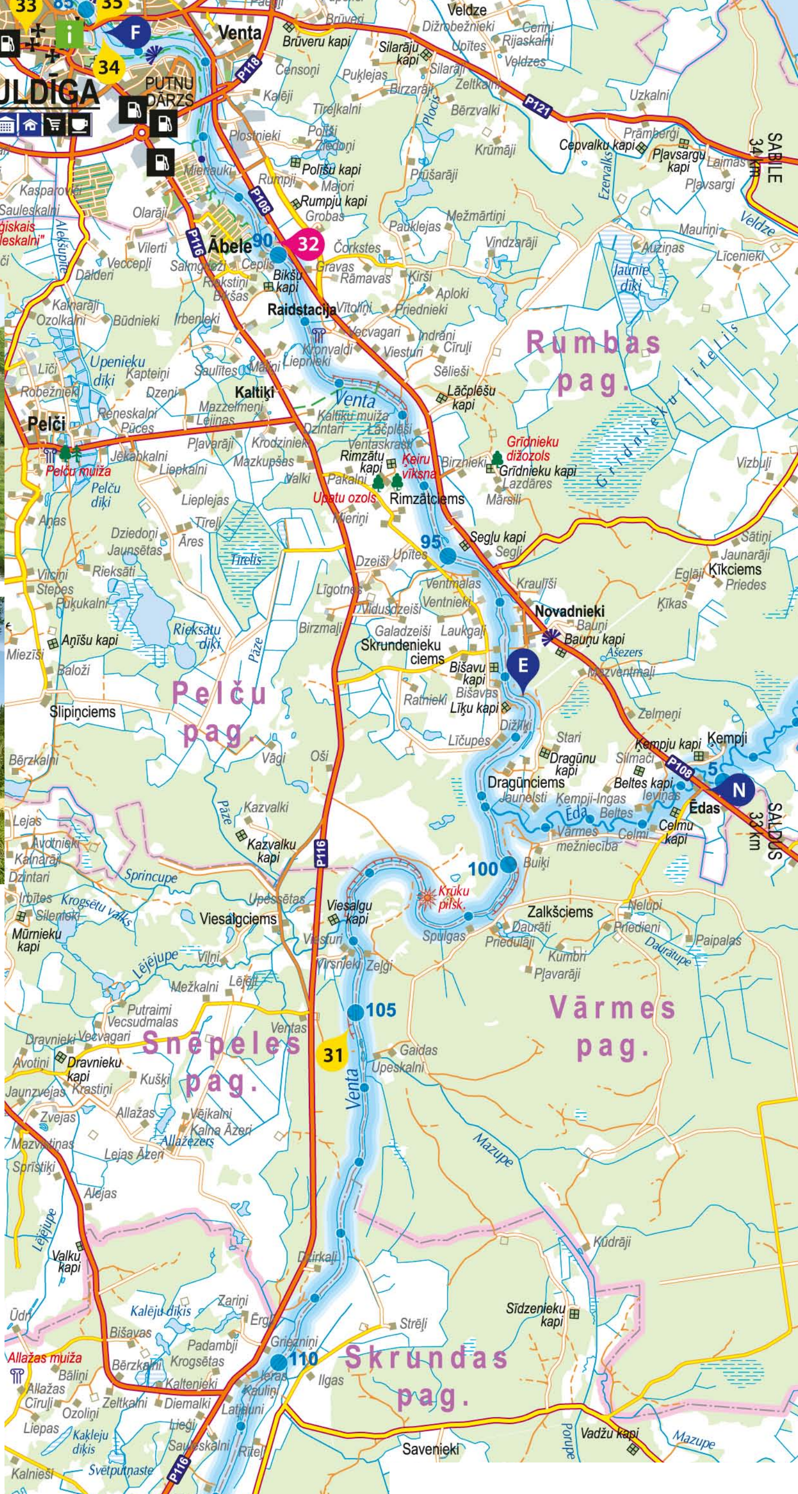

C **Šķērvelis**

13 **ŠĶĒRVELIS** — 5 m

14 **Ātrās klintis (Ātraiskalns)**
Līdz 20 m augsti dolomītu atsegumi Ventas kreisajā krastā, upe šajā posmā ir strauja un krāčaina.
EE / Ātrās kalju (Ātraiskalns)
Kuni 20 m kõrge dolomiidist paljand Venta vasakul kaldal, jõgi on antud lõigul kiire ja kärestikuline.

15 **Gobdziņu klintis**
Ainaviski skaistās ielejas posmā atrodas arī aptuveni 11 m augstas klintis ar 26 m garu, 2 m platu un 30–40 m augstu alu, kas izveidojusies uz dolomīta un smilšakmens slāņu robežas un ir otra garākā ala Kurzemē. No alas izplūst avots.
EE / Gobdziņu kalju
Maaliliselt ilusas jõeorus oleval lõigul on umbes 11 meetrit kõrge kalju, millesse jääb 26 m pikk, 2 m lai ja 30–40 m kõrge koobas, mis moodustus liivakivi ja dolomiidi kihi piirile ning on pikkuselt teine koobas Kurzemes. Koopast voolab välja allikas.

16 **VARKAĻI** — 80 m
+371 26598643

17 **JAUNVARKAĻI** +371 28618596

18 **VECVANAGI** — 950 m
+371 28643994

19 **Ketleru atsegums**
Krauja Ventas labajā krastā ar daudz fosilo zivju atliekām.
EE / Ketleri paljand
Kaljusein Venta paremal kaldal paljude kalafossiilidega.

20 **PILSŽOGI** — 10 m
+371 29236371

21 **Lēnu muiža** — 65 m
Kungu māja no 19. gadsimta. Lēnu pils baronam bija kā atpūtas vieta medībām un atpūtai nedēļas nogalē. Ēku ansamblis cietis no pārbūvēm. Saglabājušās saimniecības ēkas. Kūts celta 1845. gadā.
EE / Lēnas mõis
Härrastemaja 19. sajandist. Parun Lēnile oli mõis kohaks, kus veeta nädalavahetus või teha jahiretk. Hoonete ansambel on ümber ehitatud. Säilinud on majapidamishoona. Laut on ehitatud 1845. a-l.

22 **VENTMALAS** — 5 m
+371 29633991

23 **GĀZNIEKI** — 425 m
+371 29129091, www.gaznieki.lv

24 **Lēnu Romas katoļu baznīca** — 225 m
+371 63881081
Dievnams ar diviem torņiem, celts 1756. gadā Ventas krastā. Baznīcā apskatāmi mākslinieciski vērtīgi biktssoli un 18. gs. beigās būvētas ērģeles. Dievnama pagrabā atrodas divu pēdējo Piltenes bīskapu šķirsti. Baznīcā strādājis kardināls Julians Vaivods.
EE / Lēnas Rooma katoliku kirik
Kahe torniga Jumalakoda on ehitatud 1756. aastal Venta kaldale. Kirikus saab näha kunstilise tähtsusega pihitooli ja 18. saj lõpus meisterdatud orelit. Jumalakoja keldris on kahe viimase Piltene piiskopi jäänused. Kirikus töötas kardinal Julians Vaivods.

D **Skrunda**

25 **SKRUNDAS MUIŽA** — 70 m
+371 63370000, 22113355, www.skrundasmuiza.lv
Skrundas muižas ēka uzcelta 1849. gadā un ir tipisks klasicisma stila paraugs.
EE / SKRUNDA MÕIS
Skrunda mõisahoone, ehitatud 1849. aastal, on tüüpiline klassitsismi stiili näide.

26 **Skrunda**
www.skrundasnovads.lv
Skrunda ir jaunākā Latvijas pilsēta, kam pilsētas tiesības piešķirtas 1996. gadā.
EE / Skrunda on kõige noorem linn Lätis, sellele omistati linna staatus 1996.aastal.

27 **Kuršu koniņu krēsli** — 75 m
Skrundas pilskalnā ir izveidots estrādes parks, kurā 2003. gadā uzstādīti koktēlnieka Ģirta Burvja veidotie pirmo Skrundas kuršu koniņu – Ērmaņa Pilāta, Jākoba Sigitara, Veisena un Santiķa – krēsli. Ventas krastā izveidots skatu laukums, no kura paveras gleznaina ainava uz Ventas upi.
EE / Kuršu pealiketool
Skrunda lossimäkke on rajatud laululavaga park, kuhu püstitati 2003. aastal puuskulptori Ģirta Burvja loodud esimeste Skrunda juhtide – Ērmanis Pilāts, Jākobs Sigitars, Veisens ja Santiķis – toolid. Venta kaldale on rajatud vaateplats, millele avaneb maaliline vaade Venta jõele.

28 **VENTAS** — 90 m
+371 29106069, www.ventas.lv

29 **LAPSAS** — 20 m
+371 29135682

30 **MAILĪTES** — 20 m
+371 29406697

31 **Briežu krāču atsegums**
Atsegums Ventas kreisajā krastā, ko veido raibi, zaļganpelēki un violetbrūni dolomīti.
EE / Briežu kärestiku paljand
Paljand asub Venta vasakul kaldal ning paljand on moodustunud kirjust, rohekast ja lillakaspruunist dolomiidist.

E **Novadnieki**

32 **STRAUMĒNI**
+371 29222339, www.campo.lv

33 ***Kuldīga.*** www.visit.kuldiga.lv
Kuldīga ir sena Hanzas pilsēta Kurzemē pie Ventas rumbas, Kuldīgas novada centrs 155 km attālumā no Rīgas. 16.–17. gs. tā bija Kurzemes hercoga rezidences pilsēta, kurā uzturējies viņa galms. Kuldīgu reizēm vēl tagad dēvē par "Kurzemes galvaspilsētu" vai "Kurzemes sirdi".
EE / Kuldīga on vana Hansalinn Kurzemes Venta kärestiku juures. Kuldīga valla keskus 155 km Riiast. 16.–17. sajandil oli siin Kurzeme hertsogi residents, kus elas tema kohusetäitja. Kuldīgat peetakse kuni tänapäevani mõnikord "Kurzeme pealinnaks" või "Kurzeme südameks".

34 **Ventas rumba** F
Ventas rumba – platākais dabiskais ūdenskritums Eiropā (249 m), ar ko saistītas daudzas leģendas un vēsturiski notikumi. Hercoga Jēkaba izgudroto zivju ķeramo ierīču dēļ uz rumbas Kuldīgu senatnē dēvēja par pilsētu, kur lašus ķer gaisā.
EE / Venta Kārestik. Venta kärestik – kõige laiem looduslik kosk Euroopas (249 m),

millest pajatavad mitmed legendid ning ajaloosündmused. Hertsog Jekabsi välja mõeldud kalapüügi seadme tõttu peeti Kuldīgat vanasti linnaks, kus lõhesid püüti õhust.

35 **Senais ķieģeļu velvju tilts pār Ventu**
Senais ķieģeļu velvju tilts pār Ventu – viens no garākajiem ķieģeļu velvju tiltiem Eiropā, celts 1874. gadā, restaurēts 2008. gadā. Būvēts pēc cara laika ceļa kustības standartiem, 500 pēdu garš, 36 pēdu plats, lai varētu izmainīties pretimbraucošas karietes.
EE / Vana tellistest kaarsild Vental
Vana tellistest kaarsild Vental – üks pikimaid tellistest kaarsildasid kogu Euroopas, ehitatud 1874. aastal, restaureeritud 2008. aastal. Ehitatud peale sõda kehtivate maanteestandardite järgi, 500 jalga pikk ja 36 jalga lai võimaldamaks vastu sõitvatest kaarikutest möödumist.

36 ***Melnā Kolka.*** Ainaviska 15 m augsta krauja ar iežu atsegumiem Ventas kreisajā krastā. Te upē veidojas atstraumes un var būt arī nelieli atvari. Ja sanāk neuzmanīgi vadīt laivu un tā ar sāniem ietriecas pretī tekošā ūdenī, tad atsvaidzinoša pelde garantēta.
EE / Melnā Kolka
Maaliline 15 m kõrge kivirahnu paljand Venta vasakul kaldal. Siin esineb tagasivoolu ning seisakuid.

37 **VIKINGI**
+371 29243311

38 **VIKINGI**
+371 26850057

39 **Riežupes smilšu alas**
+371 29555042, www.smilsualas.lv
Alu kopējais garums ir apmēram 2 km, apskatei pieejami 460 m pazemes ejas, kas veido labirintus. Alas ir raktas triju paaudžu garumā, viss alu labirints ir cilvēku roku darbs. Tās tika izmantotas stikla ražošanai Ilģuciemā. Smilts ir tik baltas un tīras kā cukurs.
EE / Riežupe liivakoopad. Koobaste kogupikkus on umbes 2 kilomeetrit, külastamiseks on avatud 460 meetrit maa-aluseid koopaid, millest moodustub labürint. Koopad on kaevatud kolme põlvkonna poolt, kõik koopad on kaevatud inimeste poolt. Liiva kasutati klaasi tootmiseks Ilģuciemas. Liiv on sama puhas ja valge kui on suhkur.

40 **RIEŽUPE** G

41 **BRASLAS** — 30 m
+371 28743701

42 **Māmuļas ala un Sarkanās sienas** — 50 m
Ventas kreisā krasta sāngravas kreisajā nogāzē atrodas Sarkanās sienas – līdz 100 m garš un 20 m augsts smilšakmens iezis. Sienā ir 5 m gara Māmuļas ala.
EE / Māmuļa koobas ja Punane sein
Venta vasaku kalda iidse jõelooke ääres asub Punane sein – kuni 100 m pikk ja 20 m kõrge liivakivipaljand. Seinas on 5 m pikk Māmuļa koobas.

43 **NABĪTE** H
+371 29458904, www.nabite.lv

Apzīmējumi / Legend

attālums līdz upei	vahemaa veekoguni
viesnīca, viesu māja	hotell, külalistemaja
jauniešu mītne	hostel
lauku māja	talu, puhkemaja
kempings	kämping
atpūtas vieta	puhkekoht
stāvvieta	parkla
gultasvietu skaits	voodikohtade arv
pirts	saun
ēdināšana	toitlustus
telšu vietas	telkimiskohad
sporta laukumi	spordiväljakud
laivu noma	paadi rent
par brīvu	tasuta
maksas	tasuline
piknika galdi, soli	pikniku laud, pink
ugunskura vieta	lõkkekoht
sausā tualete	kuivtualett
dzeramais ūdens	joogivesi
elektrība	elekter
nojume	varjualune
veikals	pood
degvielas uzpildes stacija	bensiinijaam
kafejnīca	kohvik
gājēju tilts	jalakäijate sild
ūdensdzirnavas	vesiveski
krāces	kärestik
metri virs jūras līmeņa MVJL	meetrit mere pinnast
apskates vietas	vaatamisväärsused
tūrisma pakalpojumi	turismiteenused
pieejas punkti upei	jõele juurdepääs
maršruti pa ezeriem	marsruuti järvedes
attālumi, km	kaugus, km

Tūrisma informācijas centri / Turismiinfokeskused:

Saldus tūrisma informācijas, kultūras un sporta centrs
Saldus Turismiinfo-, kultuuri- ja spordikeskus
Strīķu iela 3, Saldus, +371 63807443, turisms.saldus.lv, tic@saldus.lv

Skrundas tūrisma informācijas punkts
Skrunda Turismiinfopunkt
Skrundas novada pašvaldība
Skrundas valla omavalitsus
Raiņa iela 11, Skrunda,
+371 63350457, 63350454, 25708808,
didzis.strazdins@skrunda.lv,
zane.eglite@skrunda.lv, www.skrunda.lv

Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs
Kuldīga Aktiivse Puhkuse Keskus
Baznīcas iela 5, Kuldīga,
+371 63322259, 29334403,
visit.kuldiga.lv, tourinfo@kuldiga.lv

Izdevējs / Väljaandja: *Kurzemes plānošanas reģions / Kurzeme Arenduskeskus*
Kartogrāfija / Kartograafia: *SIA "Karšu izdevniecība Jāņa sēta" / OÜ Kaardikirjastus Jāņa sēta*
Foto / Piltide autor: *A. Petkēvica*

Estonia Latvia Programme
Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund
European Union
RIVERWAYS
KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONS